

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 16.11.2021

§ 132

Vastauksen antaminen valtuustokysymykseen

7216/00.01.01.04/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Varhaiskasvatusjohtaja Mika Harju, p. 050 559 7901

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, Lasten ja Nuorten kasvu Kilponen Lassi

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta antaa alla olevan vastauksenaan valtuustokysymykseen.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä esittelijä täydensi perusteluosaa seuraavalla lauseella: "Varhaiskasvatuksen verkkosivuja kehitetään palautteen mukaan palvelemaan perheiden tarpeita."

Perusteluosa

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä on tehnyt liitteenä olevan valtuustokysymyksen, jossa kysyy, että miten yhdenvertaisuus eri palvelumuotojen välillä toteutuu varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa, minkälaisin keinoin varmistetaan, että kaikista palvelumuodoista on riittävästi ja yhtä paljon tietoa saatavilla asukkaille, miten palvelu-

ohjauksen laatu ja yhdenmukainen toiminta varmistetaan, seurataanko ja raportoidaanko palveluohjauksen laatua, yhdenvertaista toimintaa ja pyydetäänkö perheiltä palveluohjauksesta palautetta tämän varmistamiseksi.

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito sekä avoin varhaiskasvatustoiminta, joita järjestävät sekä kunnat että yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi huoltajilla on kunnallisen tai yksityisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona mahdollisuus valita lasten kotihoidon tuki.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa oleva tarve edellyttää. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatukseen oikeutetun lapsen vanhemmille tai muille huoltajille neuvontaa ja ohjausta heidän käytettävissään olevista varhaiskasvatuspalveluista. Ohjauksessa on selvitettävä varhaiskasvatuksen eri toimintamuodot ja tarjolla olevat vaihtoehdot sekä muut seikat, joilla on vaikutusta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Huoltajan, joka haluaa lapselle kunnan järjestämän varhaiskasvatuspaikan, on tehtävä sitä koskeva hakemus viimeistään neljä kuukautta ennen kuin lapsi tarvitsee paikan. Mikäli varhaiskasvatuksen tarve johtuu työllistymisestä, opinnoista, koulutuksesta tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia eikä tarpeen alkamisajankohta ole ennakoitavissa,

varhaiskasvatuspaikkaa on haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee paikan. Varhaiskasvatus on järjestettävä em. aikojen kuluttua viimeistään siitä päivästä lukien kuin lapsi tarvitsee paikan. Varhais-kasvatusta on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä huoltajan toivomassa muodossa.

Huoltajat saavat tietoa kaupungin nettisivuilta varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, kerhotoiminnasta, palvelusetelistä ja lasten yksityisen hoidon sekä kotihoidon tuesta. Varhaiskasvatussyksikön esimies vastaa oman yksikön tietojen päivittämisestä ja yhteystietojen oikeellisuudesta Internetissä. Varhaiskasvatuspalvelut huolehtii palveluyksikkökohtaisten Internet -sivujen tietojen ajantasaisuudesta. Varhaiskasvatuksen verkkosivuja kehitetään palautteen mukaan palvelemaan perheiden tarpeita.

Huoltajia ohjataan ottamaan yhteyttä palveluohjaukseen, jossa kerrotaan varhaiskasvatuksen eri vaihtoehtoista (alueen varhaiskasvatusmuodot, kunnalliset päiväkodit, perhepäivähoito, ostopalvelu- ja yksityiset päiväkodit, kerhot, yksityisen hoidon tuki sekä kotihoidon tuki). Varhaiskasvatusta järjestettäessä huomioidaan lapsen varhaiskasvatuksen erilaiset tarpeet, muun muassa vuoroahoito, lääkehoito sekä erityisen tuen tarpeet.

Lapsesta täytetään varhaiskasvatushakemus, jolla haetaan päiväkotihoidon tai perhepäivähoitoon. Huoltajia pyydetään nimeämään ensisijaisen varhaiskasvatuspaikkatoiveen lisäksi 1 - 3 muuta paikkavaihtoehtoa. Hakemusta voidaan täydentää tai tehdä tarvittavia muutoksia huoltajien kanssa käydyssä keskustelun pohjalta.

Huoltajien ja palveluohjauksen välinen yhteydenpito, sopimukset ja vaiheet kirjataan ja kirjalliset ilmoitukset, lausunnot ym. varhaiskasvatuksen

järjestämiseen liittyvät asiakirjat on toimitettava lapsen hakemuksen yhteyteen palveluohjaukseen. Palveluohjaus kirjaa ylös, jos lapsi tarvitsee varhaiskasvatuksessa varhaista tukea (erityisen tuen tarve, lastensuojelun tai muu perheen ilmoittama tarve). Varhaiskasvatuksen tarpeessa tapahtuvat muutokset päivitetään myös.

Varhaiskasvatuspaikka myönnetään mahdollisuuksien mukaan huoltajien toiveiden ja viime kädessä lainsäädännön mukaan. Päiväkodin johtaja/perhepäivähoidon ohjaaja päättää varhaiskasvatuspaikan antamisesta palveluohjauksesta saadun tiedon ja palveluohjeistuksen perusteella. Lapsia valitessa tulee huomioida ensisijaisesti lakisääteisyden täyttyminen koko kaupungin tasolla. Palveluohjaus koordinoi tilannetta koko kaupungin tasolla.

Kaikille varhaiskasvatukseen oikeutetuille hakijoille tehdään päätös varhaiskasvatukseen ottamisesta. Lapselle osoitetaan varhaiskasvatuspaikka mahdollisuuksien mukaan huoltajien ensisijaisen valinnan perusteella. Jos huoltajien esittämissä varhaiskasvatus-paikoissa ei ole vapaita paikkoja, päättäjä tekee päätöksen sijoittamisperusteiden pohjalta.

Kun hakijoita on johonkin varhaiskasvatuspaikkaan samaan aikaan enemmän kuin paikkoja, käytetään seuraavia sijoittamisperusteita:

- sisarussuhteet
- lapsikohtaiset erityisyydet
- alueellinen saavutettavuus ja kulkuyhteydet
- muut perhekohtaiset syyt
- yksikön ryhmärakenne tai muut toiminnalliset syyt

Huoltajien tehdessä siirtohakemuksen, sovelletaan samoja sijoittamisperusteita kuin uusiin hakijoihin. Lapsi siirretään varhaiskasvatus-paikan vapautuessa mahdollisuuksien mukaan toivotulle varhaiskasvatusalueelle tai toivottuun yksikköön. Siirroilla pyritään varmistamaan lain tarkoittama alueellinen saavutettavuus ja niitä tulee arvioida sekä toteuttaa muiden hakijoiden rinnalla.

Palveluohjauksen vastuuhenkilöt varmistavat oman alueensa hakemuksista mahdollisesti tarkistettavat tiedot ja ovat yhteydessä oman alueensa esimiehiin. Samoin esimiesten tulee olla hakemuksiin ja valintoihin liittyvissä asioissa yhteydessä ensisijaisesti oman alueensa vastuuhenkilöön. Palveluohjauksen vastuuhenkilöt ylläpitävät jonotilannetta/sovittavia tilastoja oman alueensa osalta ja tekevät yhteistyötä vastaavien päiväkodinjohtajan kanssa. Vastaavat päiväkodinjohtajat seuraavat paikkatilannetta oman alueensa osalta ja ennakoivat paikkatilanteen kehitystä ja tarvittaessa miettivät toimenpiteitä alueen esimiesten kanssa yhteisesti sovittavien linjausten mukaisesti.

Linjaukset sovitaan kerran kuukaudessa järjestettävissä palveluohjausryhmän palaverissa, jossa käsitellään paikkatilannetta alueittain sekä tarvittavia toimenpiteitä ja linjauksia. Palvelupäällikkö tuottaa palavereihin tiedot palvelusetelillä toimivien yksiköiden paikka-tilanteesta. Palveluohjausryhmässä käsitellään myös lasten valintaan ja paikkatilanteeseen liittyviä palautteita alueilta ja palveluohjaustiimiltä.

Kaupunkitasoisella ohjeistuksella sekä sen toteutumista säännöllisesti arvioivalla palveluohjausryhmällä edistetään yhdenvertaisuutta eri palvelumuotojen välillä ja annetaan niistä tietoa asiakaslähtöisesti sekä seurataan ja pyritään varmistamaan yhdenmukaista toimintaa. Palveluohjauksen tehtävänä on tarjota tarvittavaa neuvontaa ja ohjausta eri vaih-

toehdoista ja huoltajat ratkaisevat viime kädessä hakemuksessa esitetyillä valinnoillaan palveluntarpeen, joka pyritään mahdollisuuksien mukaan täyttämään. Palveluohjaukseen liittyvää arviointia tehdään osaltaan esimerkiksi parhaillaan palvelusetelin valinneille huoltajille osoitetulla palautekyselyllä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspalvelut